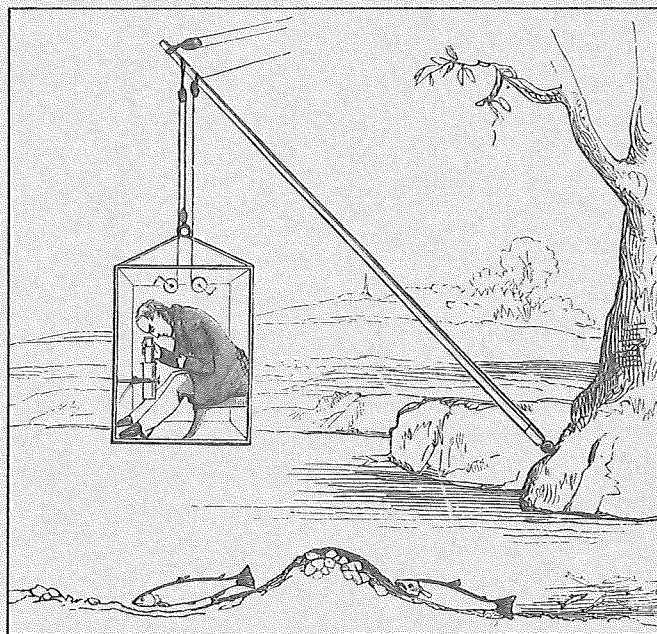

Information från
**SÖTVATTENS-
LABORATORIET**
Drottningholm

**GUNNAR SVÄRDSON
HUGO RUNDBERG**

**ROGBERGS Smålands Historia
– en tvåhundraårig lokal fiskfauna.**

ROGBERGS SMÅLANDS HISTORIA - EN TVÅHUNDRAÅRIG LOKAL FISKFAUNA

Gunnar Svärdson och Hugo Rundberg

INLEDNING	2
UTDRAG UR BOKEN, RÖRANDE SJÖAR OCH FISKAR	3
FIGURFÖRKLARING	20

INLEDNING

I samband med arbetet på att dokumentera ålens predation på kräftor har vi kommit att närmare studera Rogbergs bok om Smålands historia. Dess titel är både lång och upplysande: "Historisk Beskrifning om Småland, I gemen, I synnerhet Kronobergs och Jönköpings Lähner, ifrån äldsta, til närvarande tid, om Thess Politie, Natural-Historia, Bergwärk, Kyrko-Stat, Folkmängd, Hushållning, Kyrkor, Slott och Herregårdar, med mera mines wärdt".

Boken utkom 1770 och den tycks, så långt vi kunnat finna, i viss mån vara en förbisedd källa vad gäller avsnitten om fiskarna. Rogberg gör en detaljerad genomgång av de olika socknarnas ekonomiska tillgångar. Sjöar och vattendrag spelade då en roll, dels som ett skafferi av livsmedel, dels också som leverantör av myrmalm eller mekanisk kraft i form av vattenhjul. Det är uppenbart att det är den ekonomiska aspekten och icke ett direkt intresse för faunan som motiverar notiserna om fiskar.

Magister Samuel Rogberg föddes i Jönköping den 18 oktober 1698, där hans far, magister Johan Rogberg, var rektor vid trivialskolan men 1702 blev befordrad till kyrkoherde och prost i Unnaryd. Modern hette Christina Hellman och var dotter till prosten magister Anders Hellman i Kristianstad.

1712 började Samuel Rogberg i gymnasiet i Växjö, 1716 fortsatte han sina studier i Uppsala och avlade där magisterexamen den 8 juni 1725. Samma år tillträdde han en tjänst som föreståndare vid notariatet i Växjö stift och han började då sin insamling av material till sin kommande bok.

Sedermera började han en mycket omfattande brevväxling med präster och andra personer med kännedom om Kronobergs och Jönköpings län. Han blev prästvigd 1730 och 1736 befordrad till prost i Yaby och Herlöf samt tillträdde 1739 Fröderyds pastorat för att 1743 bli präst över Västra Härad. Han deltog i riksdagarna 1738-41 samt 1755 som representant för prästerståndet.

Han gifte sig 1728 med Hedvig Christina Alana och fick fyra döttrar. Hustrun dog 1745 och två år senare gifte han om sig med Maria Elisabet Krok. I detta äktenskap föddes en son, Johan David.

Samuel Rogberg avled 1760. Hans insamlade material förelåg då till stor del färdigt men boken var ej avslutad. Arbetet med renskrivning och systematisering av materialet övertogs av magister Eric Ruda, pastor i Fröderyds församling. Innan boken kunde tryckas avled emellertid även Ruda (1767), i en ålder av endast 34 år. Samuel Rogbergs yngre broder Johan, lektor vid Växjö gymnasium, införde de sista årens rättelser och tillägg i det nästan färdiga manuskriptet och kunde, med hjälp av magister Magnus Wieslander, äntligen föra boken till tryckning år 1770.

Boken kan anses spegla förhållandena inom de bägge länen under 1750-talet men även 1760-talets material torde i viss mån ha införts eller beaktats. Den har ett inledande avsnitt om Smålands flora och fauna skrivet av Carl von Linné.

Ur kultur- och personhistorisk synpunkt är boken självfallet av betydande intresse. Uppgifterna gör ett mycket vederhäftigt intryck.

Eftersom boken är svåråtkomlig och därtill med sina drygt tusen sidor ganska besvärlig att hitta i, har vi, när vi ändå gjorde en grundlig genomgång, noterat de passager där sjöarna eller fiskarna omnämnas. Därmed underlättas, hoppas vi, arbetet för den som vill jämföra med sina egna hemmasjöar eller kontrollera av annan anledning aktuella vatten.

UTDRAG UR BOKEN, RÖRANDE SJÖAR OCH FISKAR

I nedanstående text anges boksida och socken i början av varje nytt avsnitt.

- 129 Telestads säteri Sjön Trommen kallad, Stöter dertil, men är icke så fiskrik som Wexiö siö, med hwilken han sammanhänger.
- 130 Bergunda och Öja I socknen äro åtskillige Sjöar, såsom Bergqvara-Kråka-Norra, Biecke-Swans-Långtorps-Bergunda Norra och Södra samt Marklanda Sjöar, af hwilka båda wid Bergunda äro de största. Eljest äro desse sjöar nog fiskrike, och giva Åhl, Braxen, Gädda, Aborr, Mört, Löjor, Sik, Rudor, Giers, Sutare; men Laxöringar allenast i Bergqvara siö.
- 146 Öjaby Utom några mindre, märkes wid denna Socken Sjön, Helga-siö, som är stor och ansenlig. De fiske-slag som deruti fångas, äro Gjäddor, Aborr, Mört, en kostelig Sik, Åhl, Laxöringar, Sutare, Löjor och Kräftor. Men här märkes, at ehuru tilräckelig tilgång är på fisk, idkas dock sådant näringsfång föga i orten.
- 148 Hërlöf Deruti äro 2:ne siöar, Furen och Bodesiö; utur den förra löper en å til Ängsqwarnar, och faller sedan i Dansjön i Lekaryd S; deruti fås, utom de förenämnde fiskar, jämväl Rudor.
- 150 Täfwelsås Här äro 3:ne siöar, af hwilka Rinkaby siö är den största, är $\frac{1}{2}$ m.l. och $\frac{1}{4}$ dito br. samt nog fiskrik på Åhl, Gjäddor, Braxen, Abbor och Mört; de andra som nämnas efter Socken äro små, men tämmeligen fiskrike.
- 156 Kalfsvik S. gränsar til siön Åsnen til en längd af $1\frac{3}{4}$ m. hwarest fås mycken fisk, såsom Gäddor, Braxen, Abbor, Mört, Sik, Åhl, Rudor, Lakar, Löjor m.m.

- 172 Urshult Som större delen af Socknen råkar, och nyttjar, den på mångfaldig wälsignelse flödande Sjön Åsnen, så tages derutur årligen, och mäst om wintertiden, genom stånd-krokar, som der kallas angla, en myckenhet fisk, både til egna behof och föryttrande åt andra; hwarjämte om wåren fångas äfwen en myckenhet af Mört och Braxen samt Sik om hösten. Wid utloppet af Hackeqvarns-å är ett drägtigt åhlfiske, hwaruti en stor del af Socknens Inbyggare hafwa större och mindre lotter; hwaraf en myckenhet Åhl försäljas åt flere nästgränsande orter, och jämwäl til Stockholm. Detta åhlfiske har redan i K. Gustav I. tid warit känt och prisat; ty samma Konung befalte sin Son Hertig Eric at resa dit och det bese.
- 175 Urshult Sjöar äro utom Åsnen, som är $3\frac{1}{2}$ m.l. och Mie-sjö $\frac{1}{2}$ m.l. och br. Denna är ganska djup, så at man med 50 alnars snöre ej kunnat finna bottnen. Deruti skal hafwa funnits Abborrar til 10 m:kr och Braxen til 18 markers storlek.
- 191 Allmundsryd Utom II. små siöar som finnas här i Socknen, stöter Åsnen äfwen härtil i N. der fisket idkas såsom förr är sagt, men skal i sednare tider ansenligen begynt förminskas.
- 199- Wäckelsång
200 Af Siöar är Fiskesteds den största i S. wid pass $\frac{1}{2}$ m.l. och $\frac{1}{4}$ dito br. Är tämmeligen rik på god Braxen, Gjäddor, Åhl, Mört och Abborr; utom denne märkas Östads och Lidhems siöar, som äro något mindre och hafwa, fast icke så ymnigt, nyssnämnda fiskar.
- 207 Tingsås Sjöar äro Tiksiö, Ydde- och Ekeryds de störste; men utom desse många mindre, nog rika på allahanda slags fisk, såsom Braxen, Gäddor, Abbor, Mört, Rudor, Löjor m.m.
- 209 Långasjö Sjöarne i denna S. äro många, til antalet 23 större och mindre, och merendels ganska små. (I siön Löften.)
- 213- Ljuder
214 Läsebo å är i S. den största; den tager sin början i Ekeberga S. och löper ned till Runnaby i Blekingen. Eljest finnas några mindre åar, men föga märckwürdige; likaså äro här 8 små siöar, någorlunda fiskrike, och på några ställen fångas stor Braxen.
- 215- Linneryd
216 I Socknen finnas några små och ej särdeles märckwürdige siöar, med wanlige fiskar.

- 220 Elmsbodå I denna S. äro in alles 23 siöar större och mindre; en del av dem äro nog rika på Braxen, Gjäddor, Abborr och Mört. Karussor finnas äfwen uti några och i synnerhet i Flacksiön så stora, at de stundom fångas til 5 markers storlek. Sik har äfwen nyligen blifwit funnen, til storlek lika med strömming.
- 225 Nöbbeled Här är 5 siöar, af hwilka Rottnen är den största, neml. 1 m.l. och $\frac{1}{2}$ m.br. Transiön är så djup, at man ej ännu kunnat råka dess bottn. I desse finnes Braxen, Ähl, Gjäddor, Rudor, Sik, Abborr och Mört.
- 229 Ö. Torsås Thor- Kyrko- och Rinkaby-siöar finnas här i Socknen. Uti den första fångas Braxen til 12 a 14 m:krs storlek, utom annan och allmän fisk.
- 232 Hofmantorp I S. äro 12 siöar större och mindre. De största äro 1. Rottnen, hwaraf likwäl hälften hörer til Nöbbeled. Utom wanlige fiske-slag, finnas deruti Ähl, Sik, Laka, Rudor, Sarf och Kräftor; han gifwer jämwäl en ymnig malmtägt. 2. Wasen är ock tämmeligen fiskrik. 3. Knäsiö likaså och 4. Läsiö hwarutur jämwäl tages malm.
- 234 Furuby Sjöar äro här 14. Utom Rottnen, som i föregående S. är omnämnd, äro de öfrige små, med vanlig fisk.
- 237 Himmesiö Här finnas följande siöar: Himmesiö-Barn-Åreda-Skie, stora och lilla Hårsiöar. De förra hafwa någon wanlig fisk; men i den sidsnämnda allenast ett enda slag, som föregifwas likna til framdelen fyrfötter, men til stjärten Ähl-kusor.
- 240 Tågnaby Sjöar finnas i S. 4 neml. Tågnaby-Tjärn-Hönsan och Bar-siön. Disse äro alle små och den sidstnämde mäst fiskrik.
- 243 Algutsbo Här äro wäl åtskillige siöar, men så små, at de ej för-tjena anföras. Uti dem finnas dock wanlige fiske-sorter, men ej til myckenhet. I samma Å (Stekaremåla Å) tages här i Socknen Ähl.
- 249 Lenhofda Sjöar äro här följande: Alstren, helt liten, Mörklen och Sandsiön likaså. I desse finnas Braxen, Ähl, Gjäddor, Abborr, Mört, samt i Alstren Sik. Utom desse äro flere mindre siöar, som äfwen ej äro aldeles fisklösa.
- 253 Ekeberga Åtskillige små siöar finnas wäl här, men för-tjena knapt at anföras.

- 255 Elghult Sjöar äro här 20 in alles större och mindre: de största äro Hofgårds-Kädje- och Warsjön. Uti desse, så wäl som de öfrige finnas Braxen, Gjäddor, Abborrar, Mört, Löjor och Åhl, samt uti de förenämnde någon järnmalm.
- 263 Hälleberga Här är 7 små siöar: de största äro Orranäs och Gullaskrufs siöar, i hwilka jämte de öfriga finnas de wanlige fiskeslagen och tillika Rudor.
- 266- Åsheda
267 Här finnas äfwen 6 små siöar, hwilka ej äro särdeles fiskrike.
- 272 Notebäck Af de största siöar märkas 1. Matkroken som är $\frac{1}{2}$ m.l. och $\frac{3}{4}$ dito br. deruti fås i synnerhet stor och fet Braxen. 2. Norr och 3. Eng-hults siöar; i hwilka sednare tages någon järnmalm.
- 275 Granhult Sjöar äro några små med wanlig fisk.
- 275 Sjösås Sjön Orken är den största, som til en del ligger här i S. och är wid pass 2 m.l. känd besynnerligen af en särdeles god Sik. Utur denna siö komer den ansenliga Helga Å, som löper wid Wexjö ned til Skåne. Wid Böxholm der dess utlopp är, fångas någon åhl.
- 282 Dädesjö Sjöarne Drättingen $\frac{1}{4}$ m.l. och $\frac{1}{3}$ dito br. samt Dädlingen af lika storlek, äro de största här i S. Utom desse äro 10 st. mindre, tämmeligen fiskrike.
- 289 Gårdsby Sjöar äro här 14 til antalet. De största äro Tofta- och Helgasiö, som til en del stöta til S., och Innarn. Jämte det desse, i synnerhet Helgasiö gifwer mycken fisk af allahanda slag, i synnerhet Sik, tages äfwen här utur malm. De öfrige 11 ehuru små, äro dock tämligen fiskrike.
- 293 S. och N. Råttne Sjöar äro 3; ne; neml. Wartorp-Råttne och Innarn nog små och medelmåttigt fiskrika.
- 294 Tolg S. äger wäl helt små siöar, men så litet fiskrike, at sällan däraf fås til någon konsumtion.
- 300 Tjureda Den ansenliga Helgasiö stöter på flera ställen til dennas och gifwer Inwånerne ett godt näringsfång af den myckna fisk som der uti hämtas.
- 302 Asa Asa siö $\frac{3}{4}$ m.l. och br. är den största här i S. ej särdeles fiskrik.
- 305 Berg Sjöar äro de största Stråken 1 m.l. Lången $\frac{3}{4}$ m.l. Ledje $\frac{1}{2}$ m.l. Bergs $\frac{1}{4}$ Östra och Södra $\frac{1}{4}$ m. äfwen lång hwardera; utom desse äro här 6 st. mindre; i hwilka alla finnes ej annan än wanlig fisk.

- 310 Ormesberga Socknen har del uti Helga-Kyrko och Swanås siöar; af hwilka de 2:ne sednare, äro små och ej särdeles fiskrike.
- 314 Moheda Sjöar finnas här åtskillige små nog fiskrike.
- 317 Öhr Til denna S. stöter förr beskrifne Helgasiö, utom hwilken jämwäl äro mindre siöar tämmeligen fiskrike äfwen på Sik, bland hwilka i synerhet märkes Sjön Furen.
- 320 Aneboda Här äro och 6 små siöar, skäligen fiskrike.
- 321 Slätthög Uti detta Pastorat försäkras wara 110 siöar större och mindre, alla någorlunda fiskrike.
- 330 Qvännerberga Sjöar räknas här 3:ne; Stenshult den största stöter med östra kanten hit; men ligger för öfrigt til större delen i Mistelås S. De äro skäligen fiskgifwande på wanlig fisk, jämwäl Sutare och Åhl.
- 335 Lekaryd Sjöar äro här några helt små, och ej särdeles fiskrike.
- 338 Aringsås Sjön Salen är den största 1 m.l. ligger med sin norra del nära Aringsås kyrka, går ut wid Huseby bruk, der Helga-Å stöter til. Är nog fiskrik, särdeles på Braxen.
- 340- Wisslanda Sjöar finnes här flere, dock af mindre storlek,
341 med någon fiskedrägt.
- 344 Blädinge Bland siöar är Salen den största och nog fiskrik.
- 353 Västra Torsås Sjön Åsnen sträcker sig jämwäl i längden åt denna S; men förutan denna är siön Femlingen bland åtskilliga mindre siöar i S. den största är 1 m.l. och $\frac{3}{4}$ br. nog fiskrik.
- 358- Wirestad Sjöar äro här följande större: 1. Enryda,
359 2. Wirestadsnäs, 3. Spånghult, 4. Wirestad, utom 6 st. mindre. I desse äro de här å orten wanliga fiskslag; men i Wirestad och Hanshults siöar äro de mindre til antalet, förmedelst de här befintlige så kallade Mal-lar, til 1. 2. a 3: L:pds wigt, hwilka äro grufwelige rofdjur i watturiket; denne fisk är aldeles lik Laka, men har smala och långa antenner; dess kött är groft och sträft med någon smak av Tran; kan dock nyttjas, när han förbättras med Ättika och Dill.
- 364 Stenbrohult Jämte nog mycken fisk af allmänna slag tages äfwen ur denna (Möckeln) malm til Diö och Ry Järnbruk i Götteryd S.

- 377 Agunnaryd Här är bland flere siöar mäst märkwärdige, 1. Möckeln som är $1\frac{3}{4}$ m.l. och $\frac{1}{2}$ dito br. och ligger äfwen til en del i Pjetteryds S. 2. Agunnaryds siö, som jämte den förra är nog rik på allahanda slags fisk. Man räknar eljest utom desse, 14 andra siöar här i S. som alla äro mer eller mindre fiskrike.
- 382 Pjetteryd Utom denna siö, hwarom ofwan är nämndt (Möckeln), äro här några flere, såsom Wigsjön, 1 m.l. och $\frac{1}{2}$ br. Pjetteryds-siö och 5 mindre ej särdeles fiskrike.
- 387 Götteryd Här i S. äro 14 siöar större och mindre af hwilka 1. Hånga $\frac{1}{2}$ m.l. och $\frac{1}{4}$ br; 2. Bråta och 3. Trålla äro de största, och gifwa de wanlige fiskeslag.
- 391 Traheryd I denna (Lagan) fångas mycken fisk, såsom i synerhet Laxöringar, Äspingar, Åhl, m.f.
- 393 Hallaryd Sjöar äro allenast några få och små med föga fisk.
- 397 Markaryd Sjöar äro här wäl 8 st. men alla ganska små, utan särdeles fisk drägt.
- 407 Hinneryd Sjöar äro här wäl 12 st. men alla små och förtjäna ej nämnas, utom den största wid Skarpsby, som är $\frac{3}{4}$ m.l. och $\frac{1}{4}$ m. br. någorlunda fiskrik.
- 411 Ljunga Sjöar finnas äfwen här til ett antal af 9 st; men alla små, dock med någon fisk af wanliga slag.
- 416 Hamneda Sjöar äro här wäl 7 st. men alla små, något fiskrike.
- 417 Angelstad Sjöar äro här åtskillige större och smärre; de största äro Bolmen, som är 5 m.l. och til en del sträcker sig in i denna S. och Kjössjön $\frac{3}{4}$ m.l. och $\frac{1}{2}$ dito br. Desse äro nog fiskrike på wanlige fiskeslag.
- 424 Ljungby Sjöar äro här allenast 3 st. små, ej särdeles fiskrike.
- 425 Rysby Har 5 större och mindre siöar, af hwilka den största är allenast $\frac{1}{2}$ m.l. ej särdeles fiskrike.
- 432 Annerstad Sjön Kjös är af de få den största, neml. $\frac{1}{2}$ m.l. och $\frac{1}{8}$ m. bred, löper til Kyrkan i N. och stadnar wid den stora siön Bolmen i S. Är ej särdeles fiskrik; der finnas wäl Gäddor, Aborrar, Sik, Braxen, Åhl, Lakar m.m. men ej til särdeles myckenhet.
- 441 Nöttja Här är 3 små siöar, föga fiskrike.
- 443 Torpa Här äro allenast 2 små siöar med föga fisk.

- 448 Wrå Innom denna S. äro öfwer 30 små siöar, men alla så små, at de föga förtjena at nämnas. I några af dem finnes någon ringa fisk.
- 449 Lidhult Eljest äro wäl 14 st. (siöar) som gräntsa til Socknen, alla dessa hafwa någon fisk, men järnmalm har man ännu icke funnit.
- 451 Hwitaryd *Kunnat
Widöstern* Sjön Widöstern, som äfwen stöter til Berga och Dörarp Socknar, är här den störste, och är $2\frac{1}{2}$ m.l. och $\frac{1}{2}$ m. br. Är tämmeligen fiskrik på Aborrar, Mört, Gäddor, Sik, Lakar, Åhl, Braxen m.f. Eljest äro här åtskillige, fast föga betydande, flere siöar, som hafwa namn alt efter deras belägenhet til närmaste gårdar, och äro ej särdeles fiskrike.
- 462 Berga Utom de större siöarne Bolmen och Widöstern, som stöta härtil, äro här flere smärre, nog rike på wanlig slags fisk; men i Ö. Wänarps siö fås den til större myckenhet, i synnerhet Sik.
- 466 Dörarp *Kunnat
Fjärn* Sjöar äro här, utom ofwannämnde Widöstern, Flån, öfwer 3 m.l.; Fårsiö $\frac{1}{4}$ m.l. ock så någre smärre. I desse finnas ock Gäddor, Aborrar, Braxen, Mört, Lakar, Sik, Åhl, m.m. så at äfwen deraf något kan förytttras.
- 525 Bolmsö *Bolmen
Påsen* Uppå sielfwa ön finnas 2:ne små siöar, som ej äro särdeles fiskrike, utom på Sik, som der finnes i ymighet; men denna wälsignelse är så mycket rikare uti siön Bolmen, hwilken är en af de större siöar, i södra delen af riket, warandes han öfwer 4 m.l. och 1 m. br.
- 531 . Dannäs 3:ne små siöar äro här i S.: men föga betydellige, hwarken af storlek eller fiskrikhet.
- 533- Unnaryd *Unnen på
Slätten
Tjällen* Sjöar äro i denna S. wäl 35 st. til antalet, utom 12 st. så kallade gölar eller träsk. Af de större siöar, utom den förnämde Bolmen, som sträcker sig åt flere Socknar i denna ort, märkas Unnen 1 m.l. Stora Slätten, Storflo och Fjällen, såsom de störste, i hwilka fås Sik, Lakar, Rudor och annan wanlig fisk til tämmelig myckenhet. För öfrigt äro Påtaska, Bräder, Beck och Tjära, Smör och Torrfisk detta Pastorats produkter.
- 538 Jällontofta *Jällon
Påsen* Af 9 siöar, som i denna S. finnas, är den så kallade Jällon den största, neml. 1 m.l. och $\frac{1}{4}$ br., de öfriga äro små, dock alla tämmeligen fiskrike på Gäddor, Aborrar, Mört, Braxen, Åhl och Lakar, hwarförutan i den förstnämde finnes Sik, och jämwäl järnmalm.
- 540 Fembsiö Här äro 8 st. små siöar, utom några obetydliche träsk; i de förra finnas fisk af wanlige slag.

- 547 Långaryd Sjöar äro här wäl 22 st., men alla så små, at de föga förtjena nämnas; äro ej eller särdeles fiskrike.
- 552 Färgaryd Sjöar äro här 6 st. af hwilka den så kallade stora Färjan, som är 2m. i omkretsen är störst och fiskrikast.
- 554 Hestra Här äro wäl 15 st. sjöar, men alla så små, at ingendera går öfwer $\frac{1}{4}$ m. längd. Äro dock någorlunda fiskrike af wanlig slags fisk.
- 557 Gryteryd Sjön Fäjan, går både uti denna och föregående S. Förtjenar nämnas, för den goda Sik och Braxen, som i henne finnes.
- 563 Sandwik Ehuru liten denna S. är, har hon dock 9 st. sjöar, fast ganska små. Den största är Fagen 3 m.l. I desse fås tämelig fisk, hwaraf Sik är ymnogast.
- 566 Willstad Här äro några små sjöar, men orten är ej särdeles fiskrik.
- 572 Wåthult Sjöar äro här Smörhult, Skär och Majsjön, föga rike på fisk.
- 573 Båreryd Här äro 5 st. små sjöar, ganska fiskfattige; gifwa dock någon Braxen och Gäddor.
- 575 Refteled Sjöar äro några få; den största ej mer än $\frac{1}{4}$ m.l. föga fisk-rike.
- 578 Anderstorp I S. är allenast en sjö, Bråarp sjö kallad, $\frac{1}{2}$ i omkrets; har någon Ähl, Gäddor, Aborr och Mört. Desse finnas til större och ansenlig myckenhet i Nissa-å, som går härigenom, och drifwer fördelaktige qwarnar.
- 580 Åhs Sjön Bolmen stöter här til på norra kanten; utom denna äro här sjöarna Drafwen och Flaten, nog fiskrike; men i en myckenhet mindre, öfwer 10 til antalet, fås ej särdeles fisk.
- 586 Forsheda Sjöar äro här, utom Bolmen, Åhreweds-Ramnäs-Fylleryd-Eskilstorp, Unnebergs, m.f. någorlunda fiskrike.
- 594 Kulltorp Sjöar äro här 4 små, Kyrko-Ekholms-Hästhults och Sjöbo. Orten är icke Fisk-rik.
- 597 Gnosiö Några få sjöar äro här; den största är Hären $\frac{1}{4}$ m.l. Går til en del in i Kulltorp S. Är tämeligen rik på wanlig fisk, och gifwer malm åt Gyllenfors Järnbruk i Anderstorp S.
- 600 Åsenhöga Sjöar äro här Ekhult, Gjöte, Skjär och Mo; men alla helt små, och af ringa fisk.
- 603 Källero Sjöar äro här 6 st. i antalet, utom små gölar; de förra äro Källero, Öhreryd, Jaklewad-, Algutstorp- Wikan och Husjöar, som gifwa fisk af allehanda slag, men ej til särdeles myckenhet.

- 607 Rydaholm Sjöar äro här Helge-Fare-Hare-Galte-Lille och flere mindre. Orten är ej särdeles fiskrik, medan siöarna äro helt små.
- 613 Wärnamo *Widöster
Kunt
Hindsen* Utom en myckenhet små och obetydelige siöar, märkas i synnerhet Widöster 2 $\frac{1}{4}$ mil och Hindsen 1 m.l. Desse äro tämeligen fiskrike på Gädda, Braxen, Aborr, Mört, Sik, Laka och Åhl.
- 618 Wåxtorp *Furen
Flåren
Kunt.* Sjöarne Furen och Flåren, hwardera wid pass 1 m.l. gå äfwen til en del in uti denna S., och gifwa en ymnig wälsignelse af alehanda slags fisk.
- 622 Kärda Siöar äro här åtskillige, såsom Haga-Gunnern-Härsta-Nästa-Källunda m.f. Alla små, men någorlunda fiskrike, på wanlig slags fisk.
- 626- Fryeled
627 På siöar har Socknen ingen myckenhet: Några helt små äro här wäl, såsom Hinjekinds-Lången, Swenaryds; men desse äro icke särdeles fiskrike.
- 629 Hagshult *Kunt* Någre små siöar äro här, såsom Törnbo-Torpa-Hagsiö. Desse hafwa Braxen, Gäddor, Aborrar, Mört och Sik, fast icke til öfwerflöd.
- 631 Åker Sjöar äro här öfwer 6 st. helt små och föga fiskrike.
- 635 Käfsiö *Funden
Källsiö
Kunt* Sjöar äro här 2:ne allena af wärde, Flaten och Källsiö, bägge helt små, uti hwilka finnas fiskar af wanliga slag, men ganska sparsamt.
- 637 Tofteryd *Kunt* Sjöar äro här Linde-Gran-Bäglo-Ry-Dref- och Sjöeryds, af hwilka den sidstnämde är den största; de öfrige äro eljest ganska små, hafwa wanlig fisk, utom Braxen.
- 641 Byerum *Eckarn
Kunt* Några tämeligen fiskrike, fast ej särdeles stora siöar äro i denna S; af hwilka Eckarn är den största, utur hwilken Laga-å, som har sitt utlopp i hafwet wid Laholm, har sitt ursprung.
- 648 Wrigstad *Kunt* Sjöar äro här Slättö-Lundholms-Synnerby m.f. 14 st. til antalet; alle små och föga fiskrike.
- 662 Hjelmseryd *Kunt* Sjöar räknas här öfwer 20 st; såsom Boda, Brok, Bodaryd, Wällingen m.f. dock alle så små, at ingen går til $\frac{1}{2}$ mils längd eller bredd. I desse är tämelig ymnighet på fisk af wanliga slag.
- 667 Hultsjö *Kunt
Kunt* Sjöar äro här wid 12 st. någorlunda fiskrika; men för öfrigt ingen öfwer en $\frac{1}{2}$ mils längd. I Linne och Fria siöar hämtas järnmala; men däremot äro de bägge utan fisk.
- 670 Hjertlanda I de 8 små siöar här finnas är ingen särdeles tilgång på fisk.

- √671 Skepperstad Socknen fattig på fisk mäst öfweralt.
- 673 Bringetofta Sjöar äro Bring-Ekelsjö-Åsebyholm och Sjöawak (*Dunelungby*) med flere smärre, som ej heller äro särdeles fiskrike; i dem fås Gäddor, Abborr, Mört, Laka, Rudor.
- 676 Ljunga Sjöar äro här Staf-Majen och Öhrby, föga fiskrika.
- 677 Hylletofta Några små siöar och strömmar löpa i denna S; men orten är eljest ej särdeles fiskrik.
- 679 Malmbeck Sjöar äro 11 st. helt små och fattige på fisk.
- 682 Ödestugu Sjöar äro här ^{Fånge} Sonnarp-Ulfstorp-Holm, m.f. ingen öfwer $\frac{1}{2}$ mils längd, men någorlunda fiskrike.
- 684 Almisåker De 8 här befintlige siöar äro nog fiskrike, och i 2:ne af dem tages järnmalm.
- 686 Sandsjö Sjöar äro här Nömmen-Grimstorp-Wall-Upp-Sand-Printsnäs och några smärre; de större äro af wid pass 1 mils längd, och äro skäligen fiskrike.
- √ 693 Fröderyd Sjöar äro här allenast några helt små, och orten är fördenskul icke fiskrik.
- √ 699 Bäckaby Sjöar äro här några få, som föga förtjena at nämnas. Orten är icke fiskrik.
- 701 Ramqvilla Genombrytes til en stor del af den så kallade Stor-sjön, som jämwäl är bland de större i orten, 2 m.l. och ganska fiskrik, i synerhet på Sik, som här finnes til särdeles godhet och storlek. Utom denne äro här 11 st. mindre siöar, så at denna Socknen är fiskrikare, än en stor del andra häromkring.
- 704 Solberga Sjöar äro här några små, såsom Granhult-Lötaryd-Bosqwarn, ej särdeles fiskrike.
- 706 Korsberga Sjöar äro här öfwer 12 st. til antalet; de största äro Bosqwarn-Wänge-Lösa och Hinta. Desse med de smärre äro någorlunda fiskrike.
- 711 Lemnhult I denna S. äro wäl icke några särdeles siöar inneslutne; de fläste gårdar äga dock del i de nästgränsande, och hafwa således någorlunda tillgång på fisk.
- 715 Näshult Sjöar äro här Idanäs-Breda-Kyrka-Serarps, med någre flere lika så små som denna, ingen öfwer $\frac{1}{8}$ m.l. men orten är icke fiskrik.
- 718 Stenberga Sjöar äro här Salgen, utur hwilken hämtas malm til Pauliströms Järnbruk, Galte-Hagseryd-Sjöarp m.f. som gifwa Gäddor, Mört, Abborr, Braxen, Sik och Åhl.
- 721 Skirö Sjöar äro här Saljan, som genom en Canal med Skirö siö är sammanbunden; Öfra-Nerfwete och Skärfwete, nog fiskrike på wanlige slags fiskar.

- 723 Nye Socknen har brist på skog, och fisk finnes ej til särdeles ymnighet, ehuru här är 10 st. små siöar.
- 725 Bexheda Denna S. saknar ej heller sina siöar, som dock ej äro många, såsom Björne, Bodesiö, som til stor del går in uti Korsberga, och Grumlan, hwilke alla äro nog fiskrike. 2:ne tämeligen stora åar genombryta denna Sockn, och drifwa åtskillige fördelaktige Mjöl-qwarnar, den för-ra komer från Näsby S., och den sednare utur Korsberga, och råkas sedan i siön Grumlan, hwarefter de utgöra en tilhopa, som tå kallas Bexheda å, och sedan genomlöper Hwetlanda, Alsheda och flere trakter, til dess hon faller i hafwet wid Emm i Östergöthland; märkwärdig i synnerhet af et öfwerflödigt kräftfiske, som i denna S. fås til stor myckenhet och godhet, och föras af allmogen til 16 a 20 mil at försäljas i städerne.
- 729 Näsby Socknen har 7 st. siöar större och smärre, med lika ymnig wälsignelse begåfwade, som de i Bexheda.
- 732 Myresiö Sjöar äro här Biädesiö-Drakulle-Furu- och några än mindre, i hwilka fångas någon fisk, fast icke til myckenhet.
- 739 Björkö Sjöar äro Stora Nömmen, rik på allehanda slags fisk, i synnerhet stor och kostbar Åhl, Stensiön, sammanfogad med den förra genom en liten canal, Skerfwen och Bodasiön.
- 744 Näfwelsiö Sjöar äro här flere smärre, såsom Näfwelsiö och Tjurken, hwilka genom en liten å sammanbindas, Lilla Nömmen-Unglarps, som skal hafwa 2:ne bottnar, Nöbbeleds och Wrå, hwilka göra orten tämeligen fiskrik, äfwen 3:ne smärre siöar Boda, Kjättel och Mya, som gifwa wanlig fisk.
- 747 Witlanda Socknen har någre helt små siöar, men är icke fiskrik.
- 752- Alsheda
753 Sjöar äro någre, såsom Ömmestorp, Karlsiö, Beystad och Holma; men ingen til en mils längd eller bredd; men äro dock någorlunda rike på allmäna slags fiskar. En Å, Åmm-å kallad, som kommer från Södra Wedbo Härad, löper här igenom, och gifwer både någon fisk, och drifwer wattuwärk. I samma å längre ned är et godt Lax-fiske.
- 765 Skeda Utom några smärre siöar inom Sockne-märket, råkar siön Solgen henne på en kant. Denna siö är en bland de större i orten $1\frac{1}{2}$ m.l. och gifwer i synnerhet et ymnigt Sikfiske.

- 774 Barkaryd Sjöar äro i denna S. några mycket små såsom Rysby, Ribbingsnäs, Tärbo m.f. och är ingen öfwer $\frac{1}{4}$ m.l. eller br. ej eller äro de fiskrike.
- 780 Swartarp Sjöar är här i synnerhet 2:e, som förtjena at nämnas, neml. Ylen $\frac{1}{2}$ m.l. och skiljer på östra sidan Järnsnäs från denna S. denna är nog rik på wanlige slags fiskar; Ramsjön något mindre, men har dess mer öfwerflöd på fisk.
- 788 Hakarp I Socknen är ingen betydande siö; men detta ärsättes genom Sjön Wetteren, hwaruti Socknen äger någon del, och således tilgång på den rika wälsignelse af allahanda slags fisk, som här finnes, hwaraf i synnerhet Sik-fisket är mäst betydande. Den wid Swartarp nämde Å, märkwärdig af sine hiskelige fall, som utom Trollhättan näppeligen hafwa sina likar i Riket, går äfwen härigenom, och får wid Husqvarn tillsats af en annan som kommer utur Rogeberga S. båda dessa gifwa nog fisk, såsom Jäddor, Lax, foreller, Kräftor m.m.
- 798 Rogberga Sjöar äro wäl några små här til finnande; men ingen öfwer $\frac{1}{8}$ mils: äro dock tämeligen fiskrike.
- 807 Yggestorp Sjöar äro här någre smärre, som utom wanlige fiskeslag, gifwa et godt fiske af Rudor, Lakar, Kräftor, och är uti Stensiön Malmtäkt.
- 817 Månsarp Bland de flere sjöar, som här äro til finnande, är ingen öfwer $\frac{1}{4}$ mils längd; ej heller är orten särdeles fiskrik.
- 823 Järstorp Socknen är icke särdeles fiskrik, ej heller deruti någre betydande Sjöar.
- 828 Bankeryd Socknen har några få sjöar, som är helt små och föga fiskerike, och förtjena fördenskull föga at nämnas.
- 830 Sanseryd Wid Skatte-Rusthållet Ulfstorp äro 2:ne små Sjöar, äfwen som wid Krono-Rusthållet Åsa, men alle små, dock tämeligen fiskrike.
- 839 Skärstad Den delen af Socknen, som gräntsar til Wetteren, har uti samma siö et härligt fiske, och gör af samma wara försäljning til Jönköpings Stad;... Några smärre siöar äro innom Socknens gränts, tämeligen fiskrike. Sikfisket är i desse watn det ymnigaste. Utur siön, Landsjön kallad, flyter en å, Hanafors å benämnd, som löper ut i Wetteren. Utom det at i den samma stundom fångas åhlar, drifwas deruti goda qwarnar til Socknens förmån.
- 846- Ölmstad Sidstnämde siö (Bunn) gifwer et godt fiske af
847 Aborr, Laka, Gädda, mört och Sik.

- 865 Grenna Föröfrigt äger Socknen mycken förmån af dragtigt fiske ej mindre uti Sjön Wettern, som sträcker sig långs åt församlingen, än af flere smärre innom den samma belägne siöar.
- 880 Wisingsö Dess utom äger orten et fördelaktigt fiske af den på alla sidor tilstötande sjön Wettern, hwilket, ehuru kostsamt, tå Lin och Hampan, som här sällan trifwes, til all redskapen måste köpas, och äfwen ganska farligt, i anseende til grufweliga stormar och swell, som i hast upkomma wid stillaste lugnet, likwäl tilskyndar inwånarne mycken båtnad, både til uppehälle och af-salu. Wid Anders-mässon och Midsonmars tiderne fångas med nät Siklöjor, i storlek lika med största strömming och i October Månad Rödning och Sik, hwardera ofta til 4 à 5 markers wigt, samt ifrån Jul til Kyndelsmässan kostelig Lake. Rödning och Sikfisket sker med nät och pulsande uti djupaste wattenet, ofta mitt i brusande wågen.
- 898- Stengårdshult
899 Ehuru liten denna Socken än är, inneslutas likwäl innom henne 9 st. större och mindre siöar, i hwilka finnas Gäddor, Aborrar, Åhl, Lakar, Mört och Braxen åtminstone tilräckeligen.
- 899 N. Unnaryd ; en siö, Wänsiö kallad, tämeligen fiskrik på de nyss nämde fiskar;
- 900 Waldshult ; berättas dock innehålla 9 små siöar, som hafwa någorlunda förråd af Åhl, Braxen, Gäddor och Mört, m.m.
- 901 Öhreryd 24 st. siöar berättas finnas i denna S. som uti wanlig slags fisk gifwa inwånarne et godt näringsfång.
- 902 Hestra Har 9 siöar, och samma fiskslag, som i de föregående Församlingar finnas.
- 904 Bottnaryd, Mulseryd, Angierdshestra Sjöar finnas här til et stort antal, fast alle äro ganska små och obetydlige, utom siön Strucken, som wid Kyrkoherde-Bostället uti Bottnaryd tager sin begynnelse, och i en smal sträckning, föga öfwer $\frac{1}{8}$ mils bredd på något ställe, går härifrån in uti Sandhems församling, til en längd af $2\frac{1}{2}$ mil; och är ganska fisk-rik på en kostelig braxen, löjor, lax, Gäddor, aborrar, mört, Laka, åhl, rudor m.m. hwarmed äfwen de öfrige smärre siöar äro wälsignade.
- 913 Lommaryd I denna Sockn äro 5 större och mindre siöar: a) Noen som med sin Östra ända stöter in uti Församlingen och är nog fiskrik på Gäddor, Aborr, Åhl, Mört och Sik. b) Ralingen $\frac{1}{4}$ mil lång, i hwilken, utom de förra fiskar, finnes Braxen. De öfrige äro Skarda-Bohult och Mosseryd siöar, hwilka alle äro helt små och föga fisk-rike.

- 919 Bälaryd Sjöar äro uti Församlingen 3:n nemligen Skinke-Skattsfall och Norsjöar, som alle äro någorlunda fiskrike på de wanlige slag.
- 920- Frinderyd Sjöar äro här Hyngen, Söljen, Islingen, Witlingen och til en del Ralingen, som tilförene är nämnd. I desse finnes mycken wälsignelse af allehanda slags fiskar, såsom Gäddor, Aborr, Mört m.m. och i Ralingen en kostelig Braxen.
- 921
- 928 Adelöf Sjöar äro här i synnerhet 4 st. som förtjena at nämnas, nämligen Noen, Hwal, Wänster och Adelöfs siöar. Desse äro tämeligen fiskrike på Gäddor, Åhl, Mört, Aborr, rudor m.m.
- 931 Wireda Sjöar inom denna Sockn finnas flere, såsom Wiredaholms, Thoren-Mosseryd-Öhr m.f. I desse alla finnas fiskar af allmänna slag; men i den förstnämde god braxen, och i Öhr någon röding och sik.
- 935 Hafrida Eljest stöter Socknen til en god del in uti siön Yllen, hwarutur en å wid Kongs-bro utflyter. Jämte denna siö äro ock til denna S. lydande 2:ne andra, nemligen Brunn som härifrån sträcker sig intil Grenna, och Rupen, som i Norr gå intil Wireda S. Desse siöar gifwa ifrån sig en rik wälsignelse af alla slags allmän fisk.
- 941 Bredestad Inom denna lilla församling finnas 4 sjöar, nemligen Hulta-Måhla-Anebys och Hyllen. I the 3 förra fås Gäddor, Aborr, Mört och Sik; samt i den sidstnämde, förutan de anförde fisk-slag, jämwäl Braxen, Åhl och Sarf.
- 944 Marbeck Sjöar äro här Ralängen, Hyllen, Wrangsiön, Slumarp, Hulta och Får-siön, jämte det en del af Söljen äfwen stöter här til. Ibland dessa är den förstnämde den störste, och wälsignad med allahanda slag fisk, såsom Åhl, Laka, Gäddor, Braxen, Aborr, Mört, Siklöjor, Rudor, Sarf m.f.
- 1) Gransjön
- 947 Uti de andra siöar finnas samma fiskslag, som i den förstnämde, undantagandes Braxen och Siklöjor, men i thet stället en myckenhet kräftor.
- 956 Linderås Sjöar äro här: Noen, Focken och Aflången, förutan 2:ne helt små insjöar, rike af Gäddor, Aborr, Braxen, Mört, Löjor, Kräftor, samt någon Åhl; likaledes är et godt fiske uti en Å, hwilken från sjön Ralängen i Lommaryd S. löper härigenom, och faller i Somen wid Mjölby stora ström.

- 963- Säby
964 Sjöar äro här Somen, en af de största i hela denna Landsort, $2\frac{1}{4}$ mil lång råkar Socknen til en del på Östra kanten. En ganska fiskrik siö på Lax, röding, Gäddor, Aborrar, Mört och Siklöjor. Säbysjön $\frac{1}{4}$ m.l. och $\frac{1}{8}$ b. har någon Lax, kostelig Braxen, Ähl, Rudor, Lakar, Asp m.m. Aflången, som skiljer Säby från Linderås, likaledes fiskrik. Utom desse äro här flere smärre, som, jämte de förra, göra Socknen med mycken tillgång på fisk wälsignad.
- 984 Ekesjö I Socknen finnas 9 st. Sjöar, större och mindre, men alle helt små, och förtjena föga at nämnas. De äro ej heller särdeles fiskrike; gifwa dock något af Gädda, Aborre, Mört, Ähl och så kallade Sten-löjor.
- 991 Höreda Sjöar äro Före-Biörns-Hulta-Soljen m.f. til et antal af 24 större och mindre. Uti desse finnas allehanda wanliga slags fiskar, och dessutom til öfwerflöd kräftor.
- 997- Medelby
998 Eljest är Socknen ganska wäl belägen mellan den stora och särdeles fiskrika sjön Soljen samt Boda sjön; hwarförutan flere siöar til Socknen lydande icke finnas; Men desse äro besynnerligen wälsignade med många slags fisk, såsom Gäddor, Aborr, Ähl, Laka, kosteliga Sik-löjor, Mört stora Rudor, Sarf, Sutare, Simpor och så kallade Qwiddor; hwaraf Socknens Inwånare, som tilsammans äro 600 personer, genom fiskande draga en god näring.
Wid strömens utlopp utur bemälte siö (Soljen) är en fördelaktig Mjöl-qwarn och makalöst Ähl-fiske,
- 1000 Hult Sjöar äro här, utom Soljen, som wid nästföregående församlingar är nämnd, och märkelig af mycken wälsignelse på fisk, Skeda-Före-Löf och Fjädra siöar; af hwilka de 3 föregående äro nog fiskrike, men den sidste mindre.
- 1007 Edshult Utom siöarne Soljen, som förut ofta är nämnd, och innehåller, bland en ymnighet af annan fisk, jämwäl Laxöringar til 8 à 9 markers storlek, och Mökla-flon, som äfwen är mycket fiskrik, finnas här 2:ne mindre, men äfwen fiskrike siöar.
- 1011 Ingatorp Sjöar finnas här större och mindre, 11 st. til antalet, alle någorlunda fiskrika, på wanlige slag, i synnerhet Braxen.
- 1021 Flisby Sjöar äro här: Ryssiön, Knutstorp, Flisby-Sjöryds-Gäddewiks och Bår-siöar. I desse finnas ymsom Gäddor, Aborr, Mört, Braxen, Sik, Sarf, Giers och Kräftor.

- 1027- Solberga
1028 Sjöar äro följande: Gishultssiö, Dessutom äro här Simmeryds-Hamnaryds-Krätla och Älmeshults siöar. I alla desse finnas de vanligaste fiskslag, hvarförutan i Hamnaryds siö är öfverflöd på en kostelig Braxen.
- 1033 Hässleby Sjöar äro väl 7 st. til antalet, hvaraf likväl ingen är öfver $\frac{1}{2}$ m. lång. De största äro Ås-Skruf-Feger och Yglen; I desse finnes skälig tillgång på Gäddor, Braxen, Mört, Rudor och Ähl.

DISKUSSION

Det är vanskligt att klarlägga olika fiskarters spontana utbredning i vårt land, särskilt i detalj. Orsaken är den mycket omfattande inplanteringsverksamhet som förekommit. Före den artificiella rombefruktingens tid, omkring 1850, tillgick inplanteringarna så att vuxen lekmogen fisk flyttades från ett vatten till ett annat. Men man kunde även låta fisk leka i sumpar varpå den befruktade rommen utlades i nya vatten.

Den utbredning som fiskarna visar i Rogbergs bok (Fig. 1-14) har sitt största intresse i att den i allt väsentligt torde vara spontan. Dels ligger det i sakens natur att endast mer påtagliga förekomster noterats, dels torde inplanteringarna i dessa trakter i mitten av 1700-talet ännu ha varit blygsamma till sin omfattning.

Man kan urskilja två grupper bland de nämnda fiskarna, en med allmän spridning över hela området, en annan med en östlig koncentration som sannolikt sammanhänger med sen invandring via Ancylussjön. Till den första gruppen, med jämn spridning, hör ål, gädda, sik, abborre, braxen, mört samt lake (Fig. 1-8). Sarv, sutare, gers, asp, mal samt kräfta hör till den senare gruppen.

När det gäller sik torde Rogbergs uppgiftslämnare i regel ha avsett en storvuxen sik medan mer småväxta planktonätande bestånd kanske gått under namnet siklöja eller "löja". Uteblivna uppgifter från en sjö kan naturligtvis inte tillmätas mer än på sin höjd indicievärde - som när röding inte nämns från Mycklaflon. Nors finns överhuvud inte med, vilket stämmer med att den som relik är sparsam på småländska högländet. Däremot finns den bevisligen - och säkerligen spontant - i flera av de sjöar som Rogberg behandlar.

I annat sammanhang har utbredningen av ål och kräfta kommenterats, särskilt det anmärkningsvärda i att kräftor uttryckligen beskrivs som värdefulla på de få platser där de förekommer och att dessa sjöar främst ligger ovanför vattenfall som ålynglet ej kunde forcera. Rogbergs data (Fig. 1) torde få anses som det bästa beviset för att kräftan är en spontan invandrare från Ancylussjön i vårt land och ej introducerad under Vasatiden som ibland hävdats.

Om man summerar antalet omnämningen för varje art får man följande tabell:

braxen	39	lax eller öring	10
ål	36	kräftor	9
gädda	36	löja	8
mört	34	sarv	5
abborre	33	siklöja	4
sik	33	sutare	3
lake	17	röding	3
ruda	17	gers	2

dessutom nämnes mal, harr, asp, simpa och kvidd vardera en gång.

När man betänker att bakgrunden var de ekonomiska resurser socknarna kunde erbjuda, är det av intresse att braxen, ål, gädda, mört, abborre och sik intar en särställning. Av dessa sex arter är braxen och mört numera helt borta som ekonomiska tillgångar, ehuru de förvisso finns kvar, säkerligen i individrikare bestånd än för 200 år sedan. Ålen har förlorat mycket av sin betydelse på grund av alla vandringshinder, siken har trängts undan biologiskt av konkurrensstarkare arter (braxen, mört, abborre) och kvar av de sex arterna är främst gädda och abborre. Även den senare är på väg ut ur listan på fiskar med någon ekonomisk betydelse. Fortsätter utvecklingen har vi om femtio år bara gäddan kvar. Men ekonomiskt har kräftan i gengäld fått betydelse för ekonomin, inte bara för de sjöar som var "välsignade" med dem redan på Rogbergs tid utan även många andra som då voro ålförande. Denna utveckling torde, med signalkräftans ankomst, komma att fortsätta till nya extrema värden.

FIGURFÖRKLARING

Fig. 1. Förekomst av ål (fyllda cirklar) och kräfta (trianglar).
För ål överstigliga vattenfall i Emån, Svartån och
Huskvarnaån är markerade.

Fig. 2. Gädda

Fig. 3. Sik

Fig. 4. Abborre

Fig. 5. Braxen

Fig. 6. Mört

Fig. 7. Ruda

Fig. 8. Lake

Fig. 9. Lax eller Öring

Fig. 10. Löja

Fig. 11. Sarv

Fig. 12. Sutare (cirklar) och gers (trianglar)

Fig. 13. Röding (cirklar) och siklöja (trianglar)

Fig. 14. Asp, simpa, kvidd, mal och harr

Fig. 2

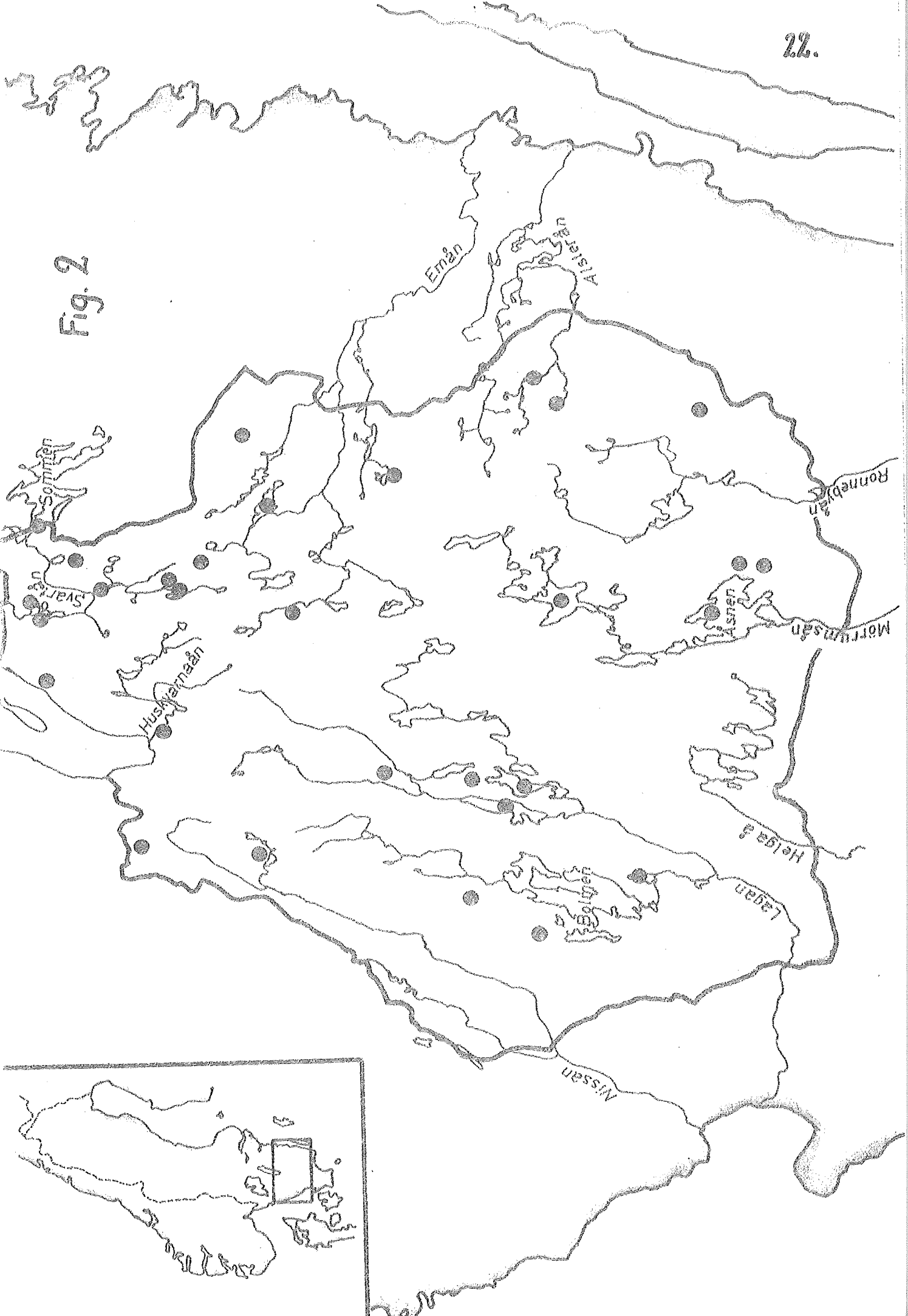

Fig. 3

SIK

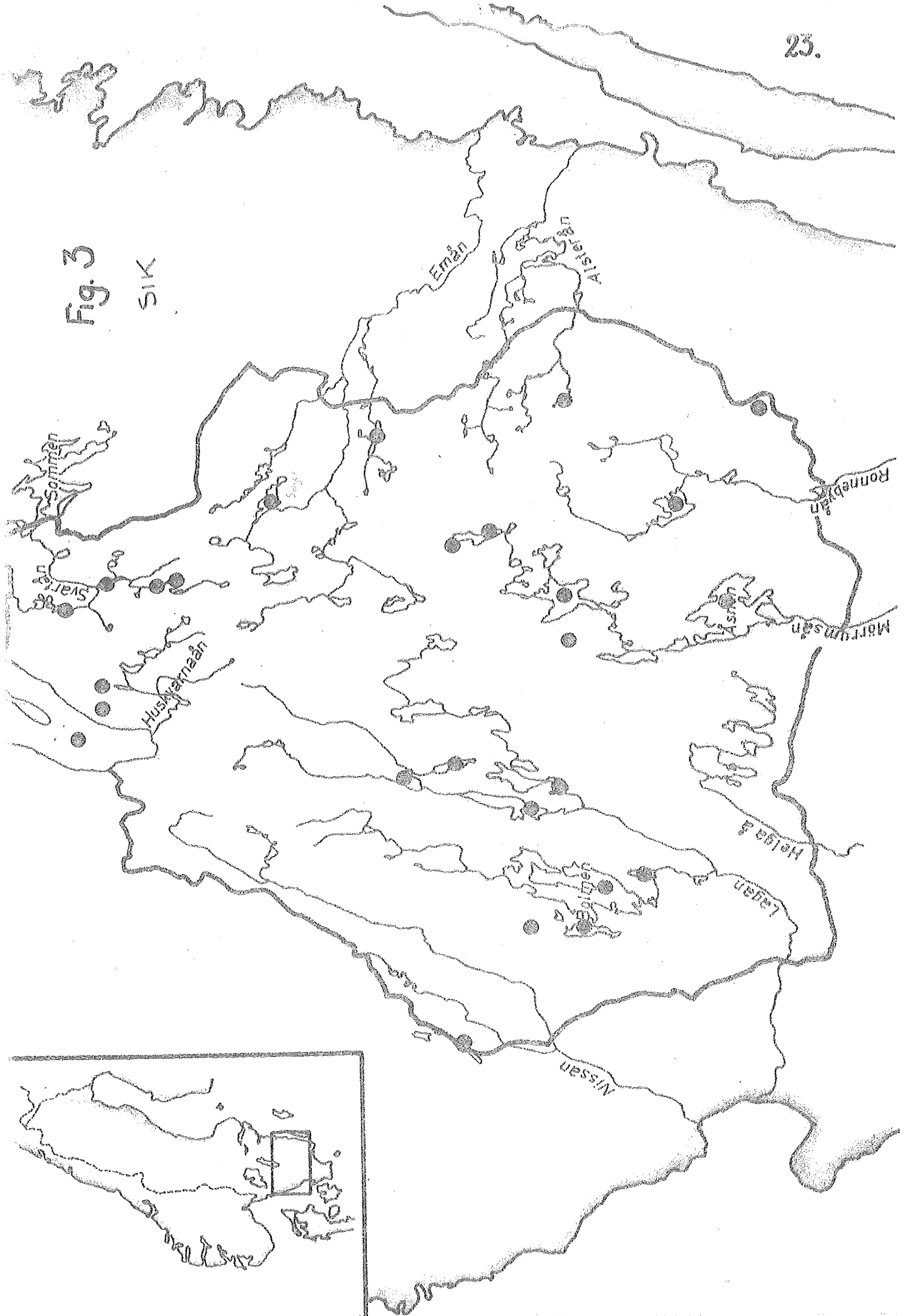

Fig. 4

Abessinië

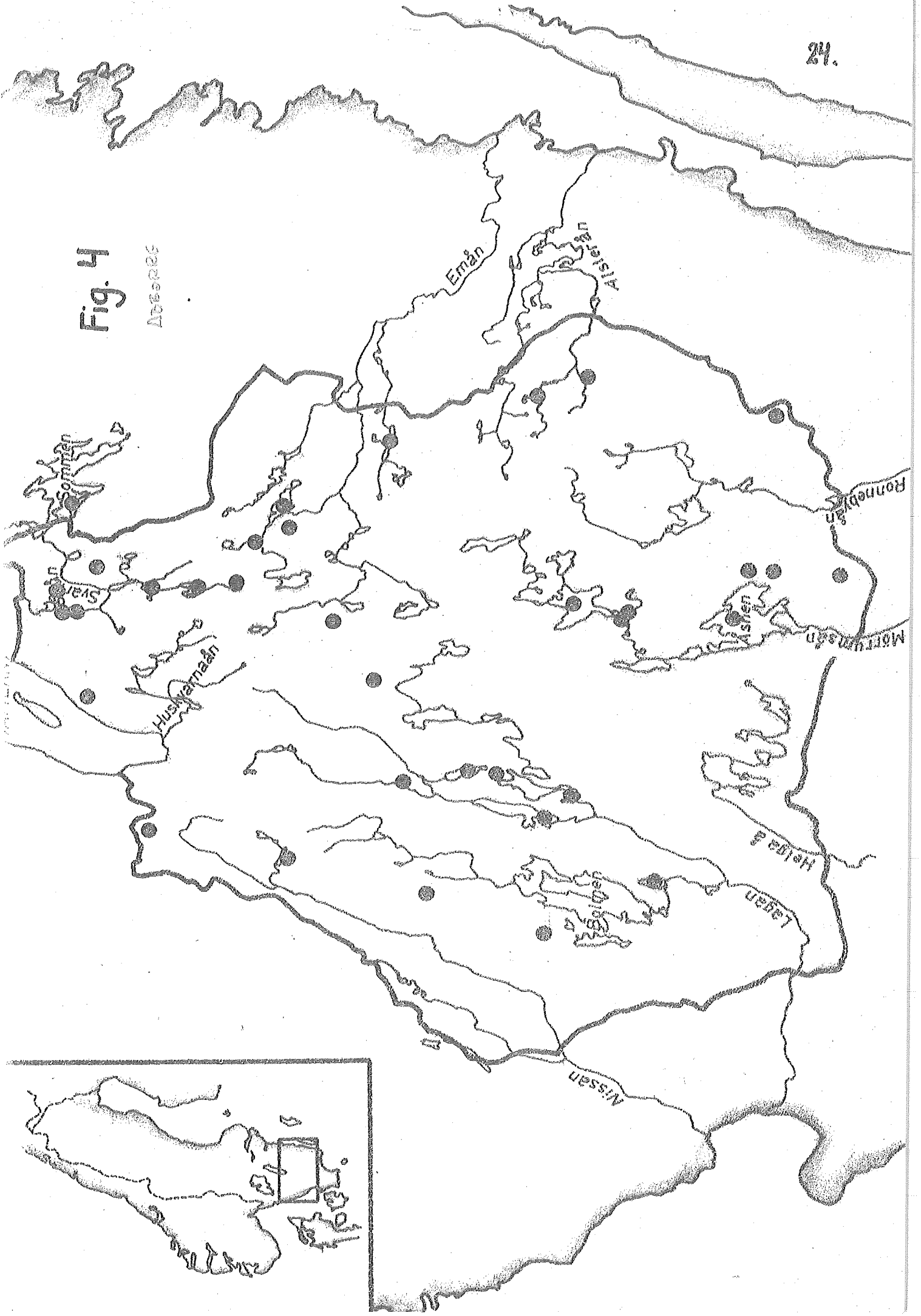

Fig. 5

BRÄKEN

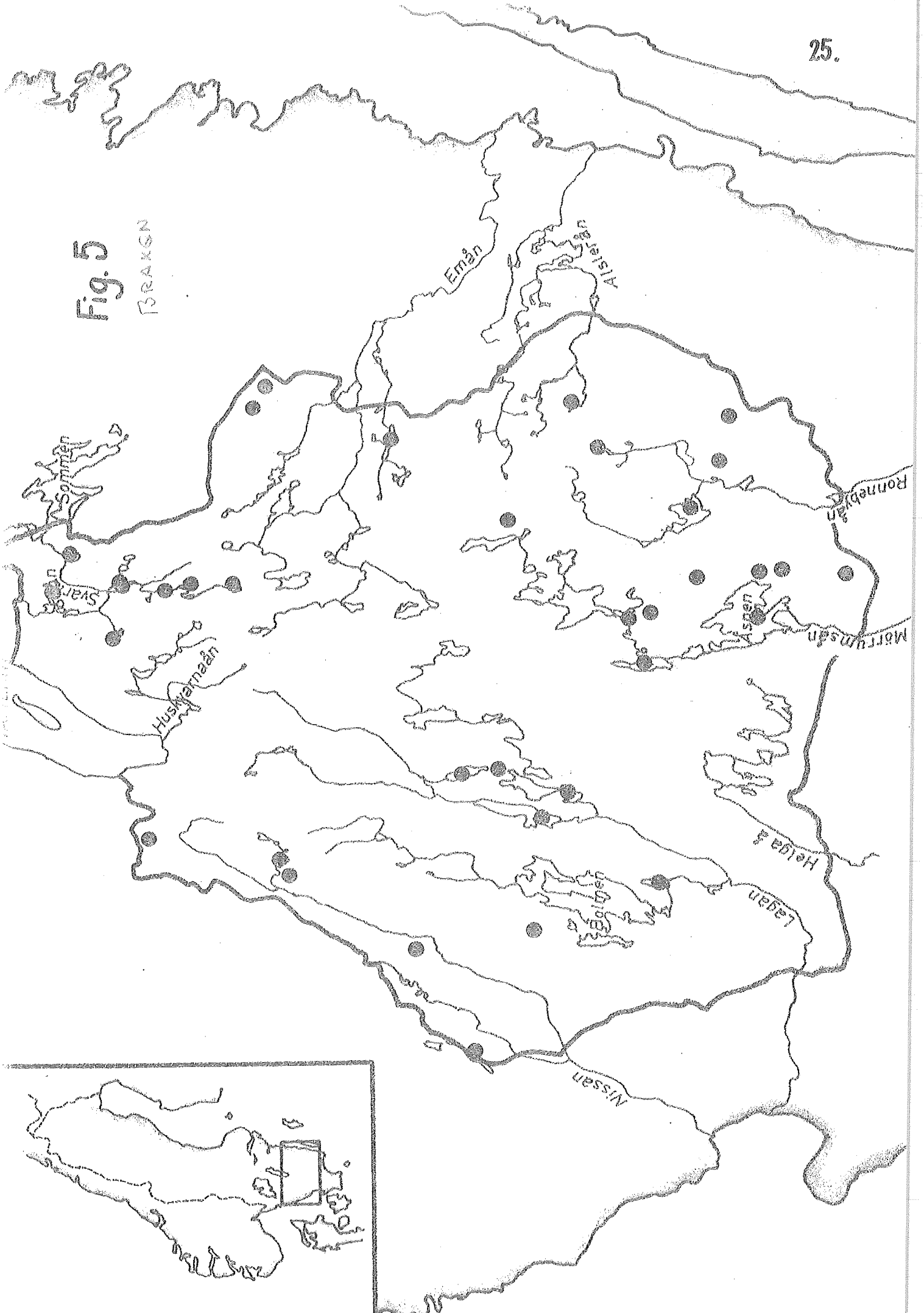

Fig. 6

Mört

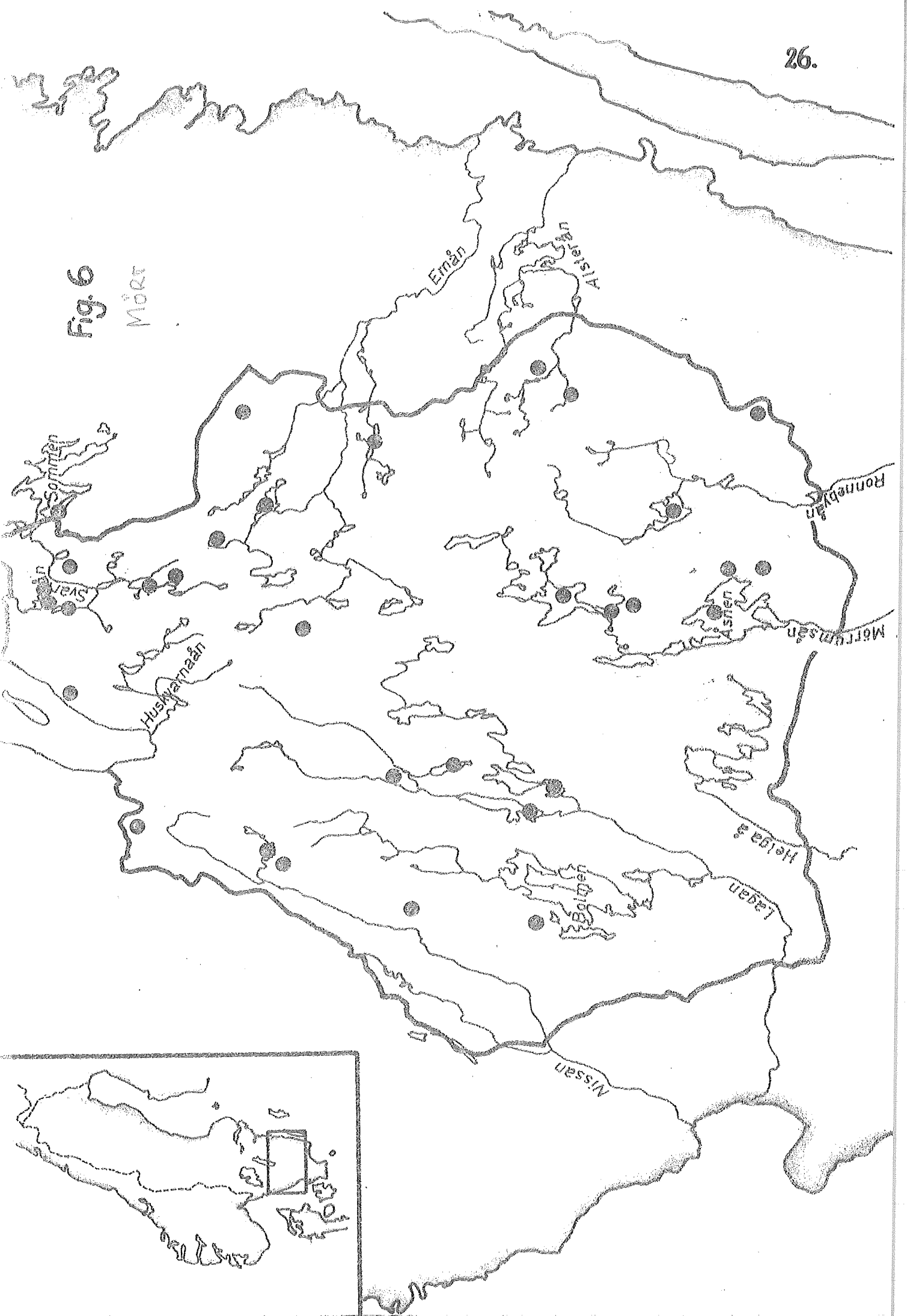

Fig. 7

RUDA

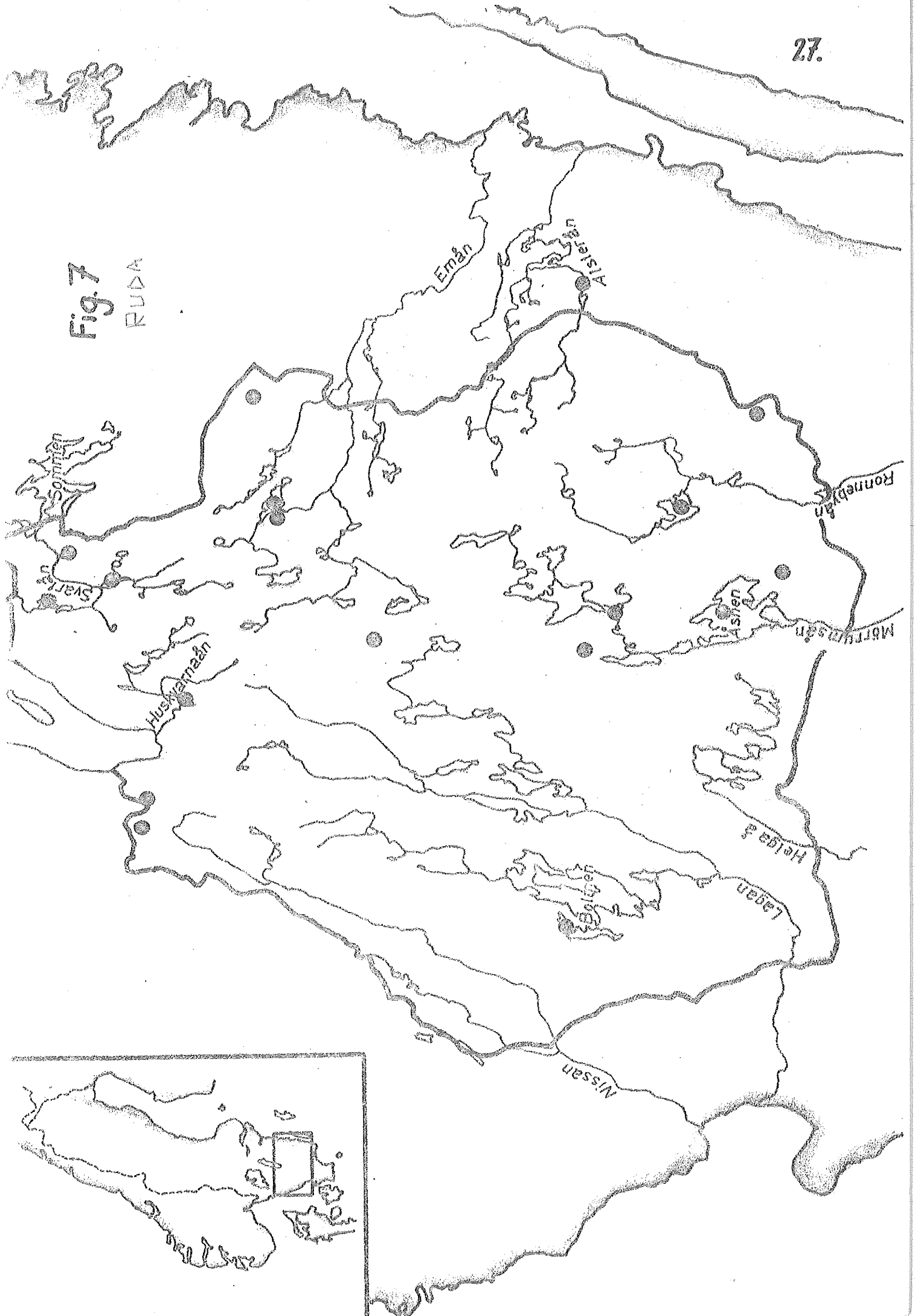

Fig. 8
LAKE

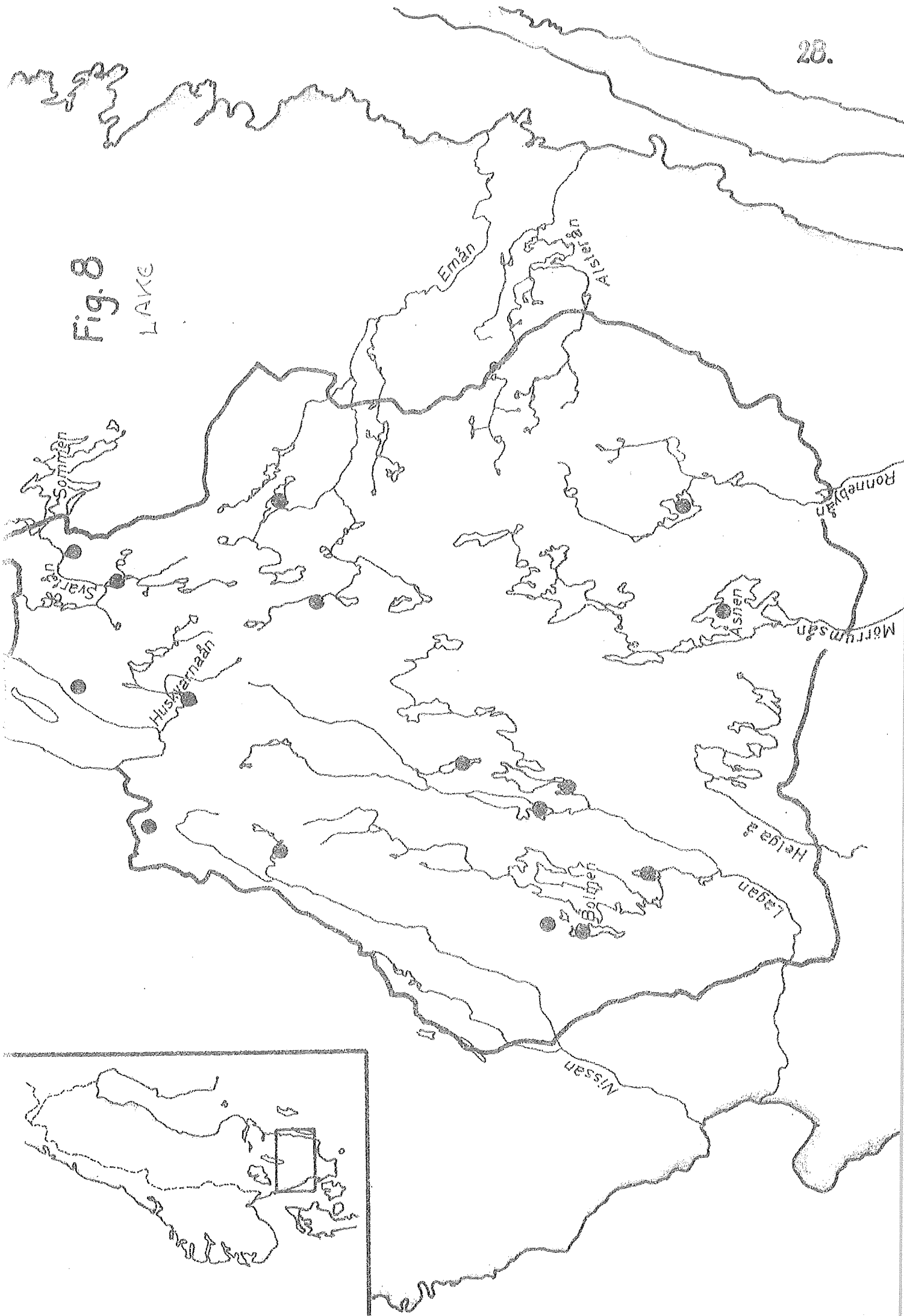

Fig. 9

LAK um ÖZING

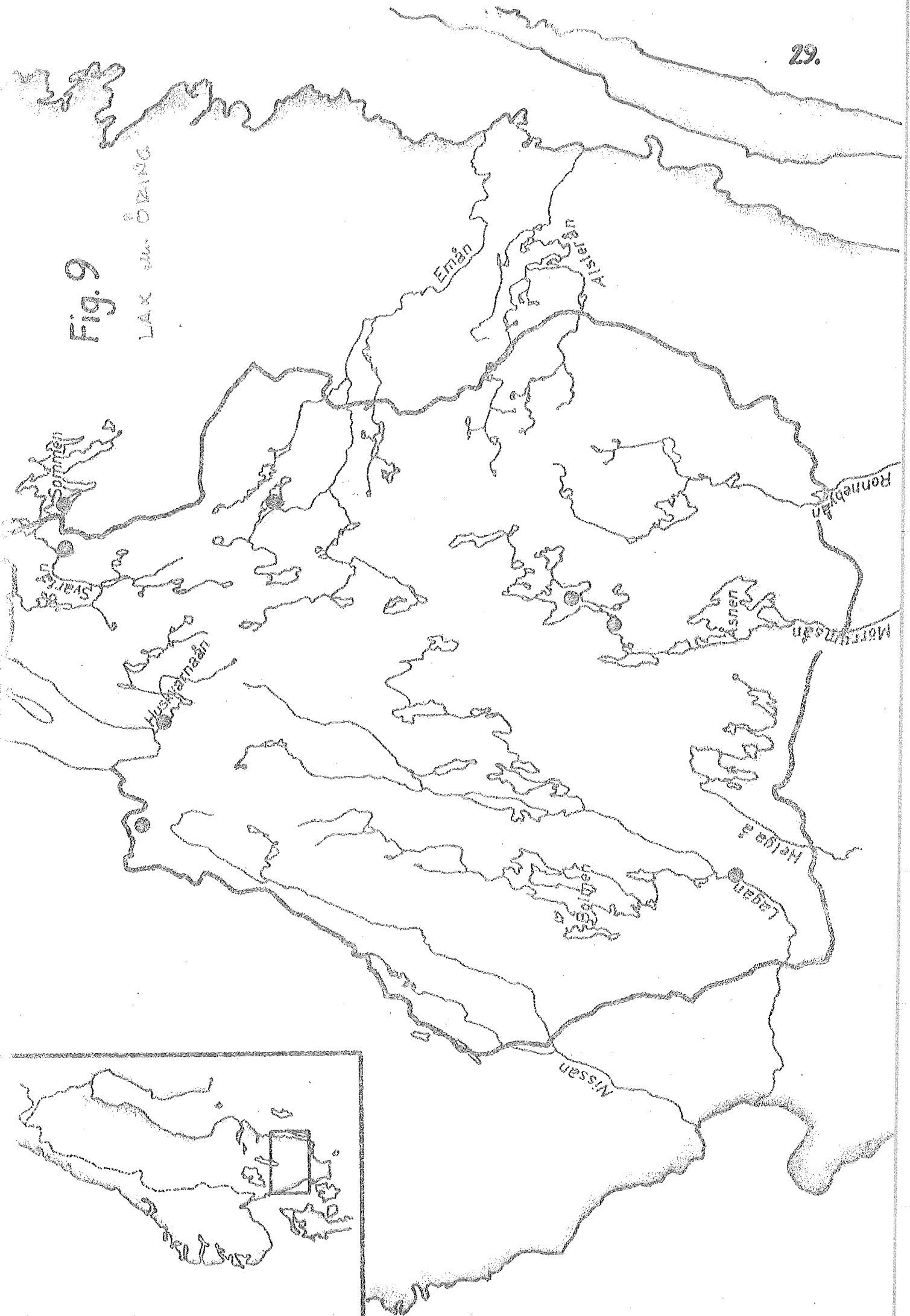

Fig. 10

LÖJA

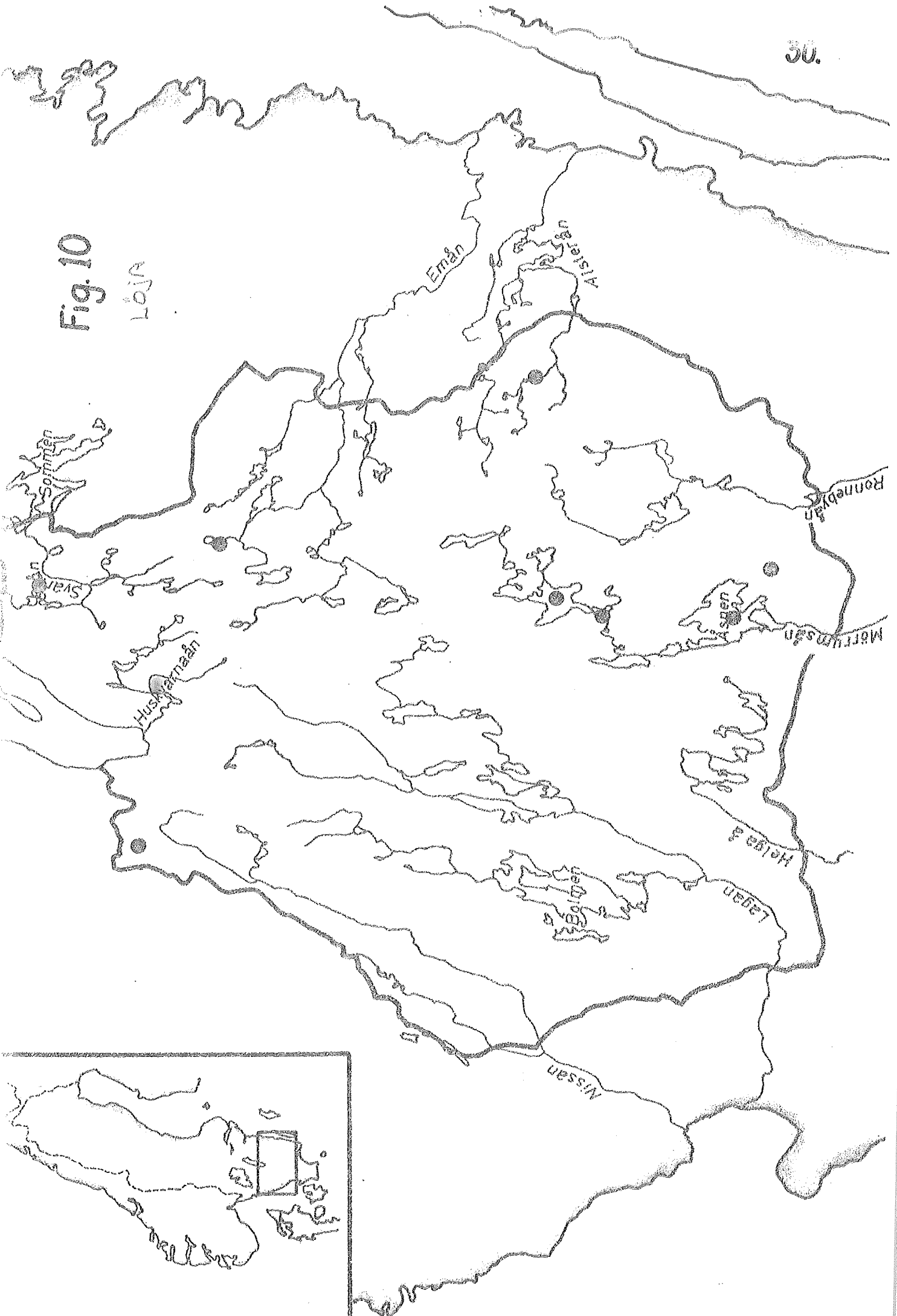

Fig. 11

SARV

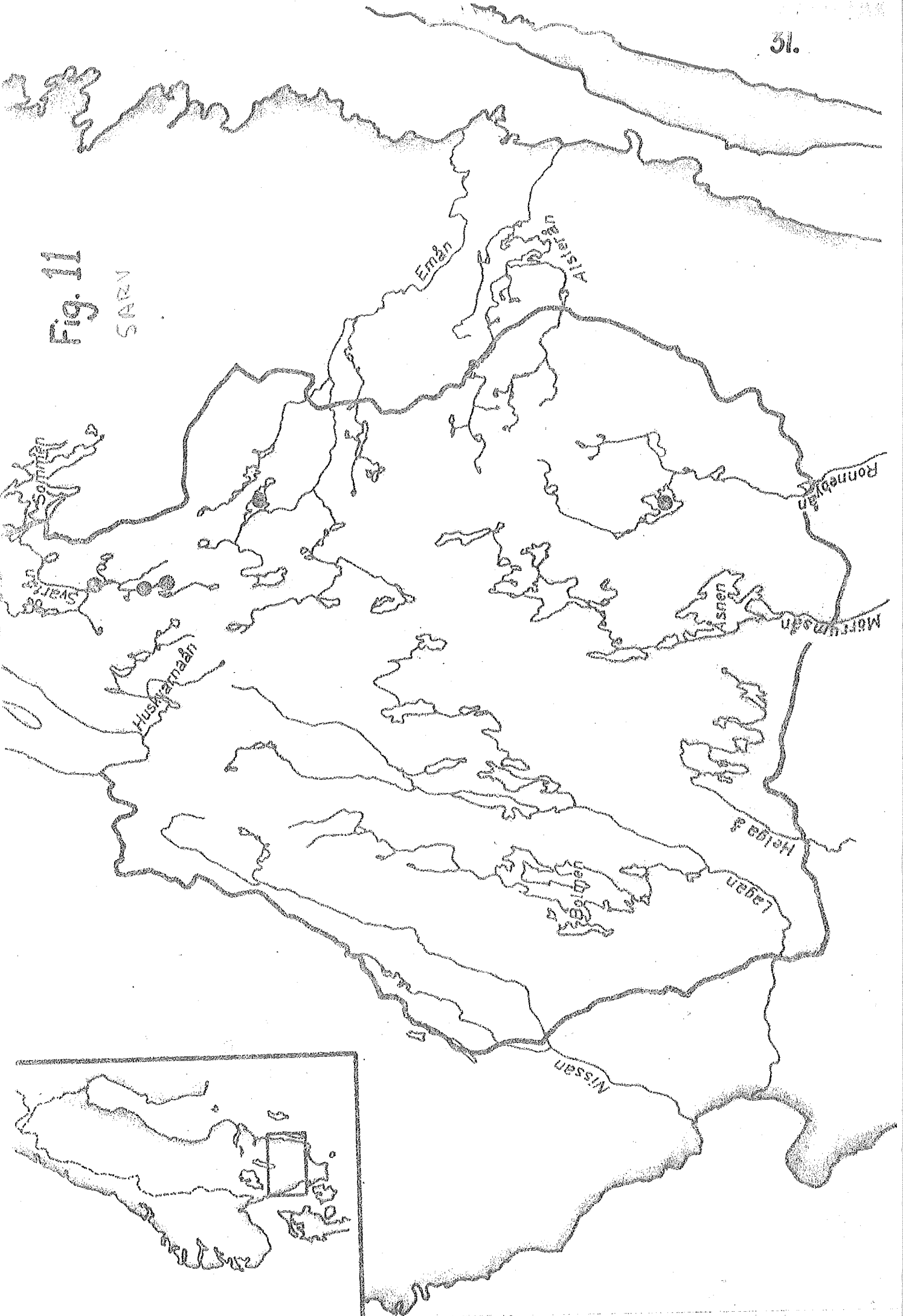

Fig. 12

SUTARQ O
GERS Δ

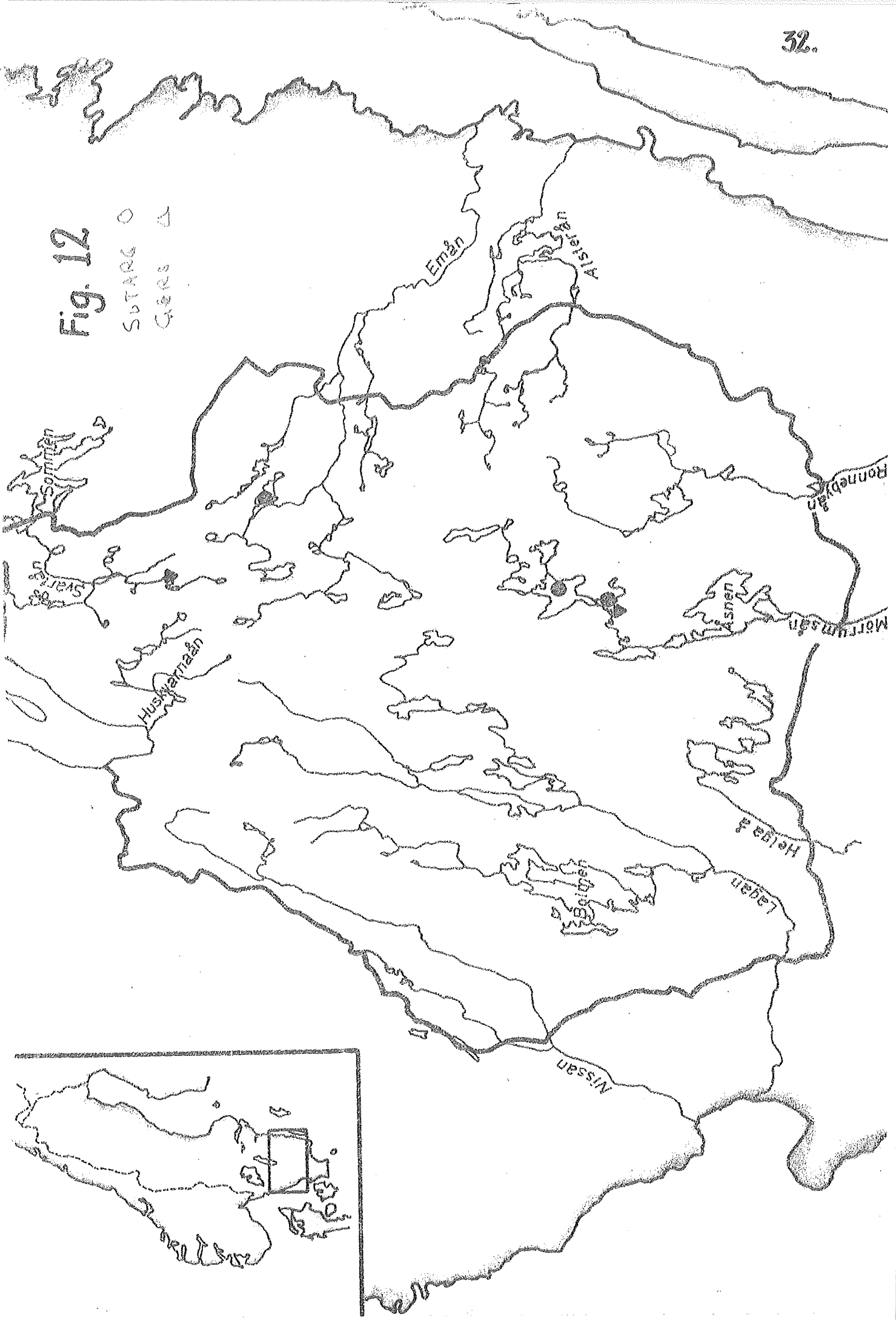

Fig. 15

Röbng 0
Sivlöja A

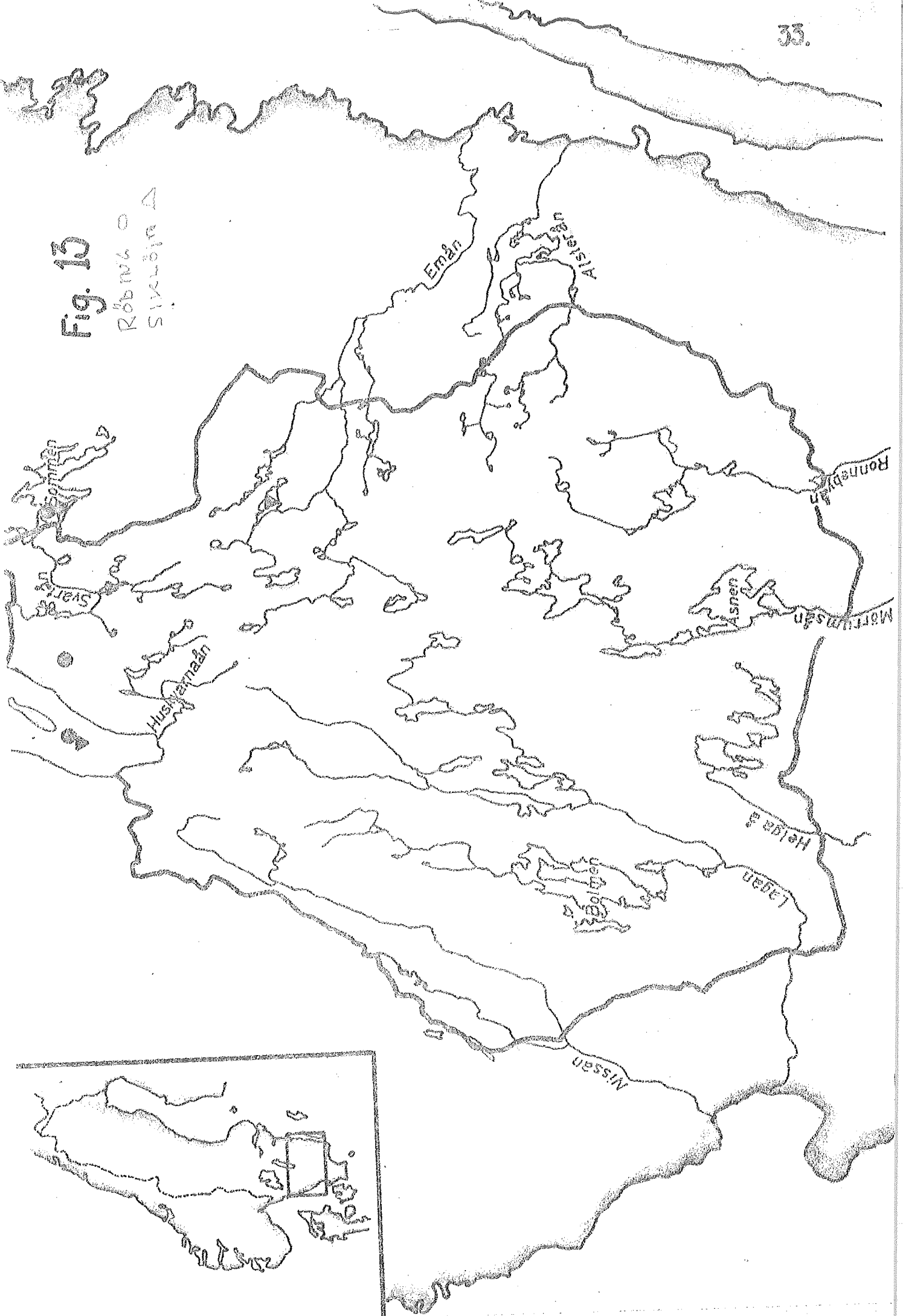
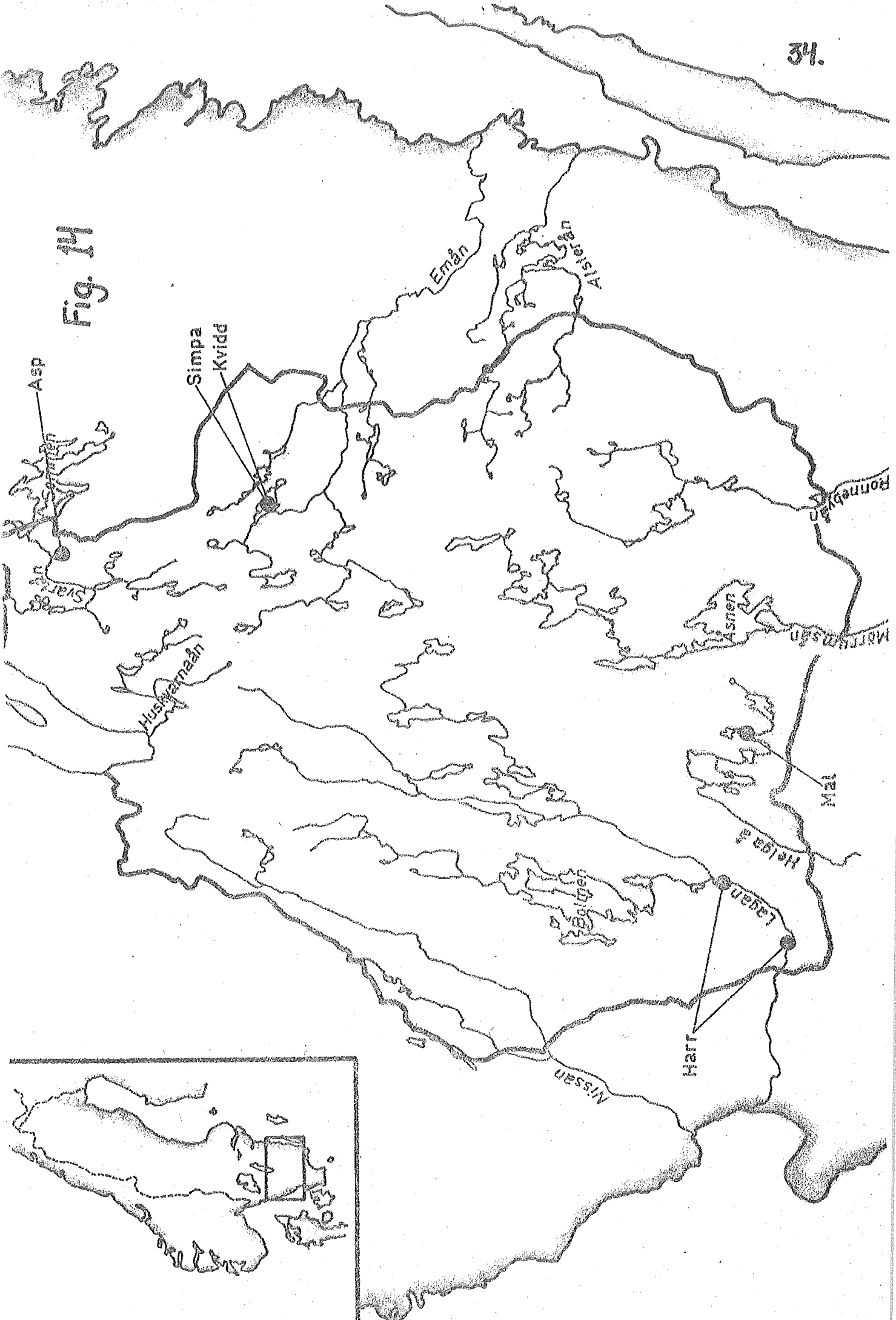

Fig. 14

ASP

Simpa
Kvidd

Hushamnån

Emån

Asner

Fornbyan

Mörnsån

Mäl

Helga

Lagan

Harr

Nissan

